

EUROPA-PARLAMENTET

2009 - 2014

Retsudvalget

2013/0185(COD)

5.12.2013

UDKAST TIL UDTALELSE

fra Retsudvalget

til Økonomi- og Valutaudvalget

om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om visse bestemmelser om søgsmål i henhold til national ret angående erstatning for overtrædelser af medlemsstaternes og Den Europæiske Unions konkurrenceregler (COM(2013)0404 – C7-0170/2013 – 2013/0185(COD))

Ordfører for udtalelse: Bernhard Rapkay

PA_Legam

KORT BEGRUNDELSE

Den eventuelle indførelse af fælles regler for erstatningssøgsmål i forbindelse med overtrædelser af konkurrencereglerne er blevet drøftet i næsten et årti. Kommissionens forslag til direktiv hilses derfor velkommen, da det kan hjælpe forbrugerne og de små og mellemstore virksomheder med retmæssigt at fremsætte krav om erstatning for skader, der er forårsaget af overtrædelser af konkurrencereglerne. Manglen på nationale regler til behørig regulering af erstatningssøgsmål, men også forskellene mellem de nationale lovgivninger skaber en situation, hvor ikke alene ofrene for overtrædelser af konkurrencereglerne, men også dem, der overtræder reglerne, ikke stilles på lige fod. Dette kan i øvrigt medføre en konkurrencemæssig fordel for virksomheder, der har overtrådt artikel 101 eller 102 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), men som ikke er etableret eller ikke driver virksomhed i en medlemsstat, hvis lovgivning er gunstig for sagsøgere. Disse forskellige regler for erstatningsansvar kan skade konkurrencen og være til hinder for et velfungerende indre marked. Ordføreren glæder sig derfor over Kommissionens forslag om at lette adgangen til domstolsprøvelse og give ofrene mulighed for at få erstatning.

Ordføreren støtter i princippet bødenedsættelsesordninger, da de kan gøre det muligt at opdage overtrædelser, og mener, at virksomhederne ikke bør afskrækkes fra at indgå i samarbejde. Sådanne programmer bør imidlertid ikke beskytte virksomheder mere end nødvendigt. De bør især ikke fritage de parter, der overtræder reglerne, fra at skulle betale erstatning til ofrene eller føre til urimelig beskyttelse af oplysninger, som de sagsøgende har behov for som bevis for at kunne indbringe et erstatningssøgsmål.

Ordføreren støtter ligeledes, at indgåelsen af forlig fremmes, men understreger samtidig, at disse bør være fuldstændigt frivillige. For at gøre det lettere at indgå retfærdige forlig bør sagsøgere have mulighed for i den førretlige fase at skaffe oplysninger om omfanget af skaden eller tabet fra de kompetente nationale eller europæiske myndigheder.

Det er afgørende at kunne skaffe beviser for at kunne udnytte klagemulighederne. Ordføreren finder det derfor afgørende, at de bestemmelser, Kommissionen har foreslået, skærpes yderligere, så der gives mulighed for behørig adgang – under retsligt tilsyn – til de oplysninger, der er relevante og nødvendige for det pågældende søgsmål. Ordføreren finder, at der, til trods for at visse dokumenttyper eller visse typer af oplysninger i dokumenterne kræver fortrolighed, ikke er nogen dokumenttyper, der som sådan bør udelukkes fra en vurdering af, hvorvidt de bør fremlægges.

Under tidligere drøftelser om, hvorledes sagsøgernes stilling kan styrkes, er kollektive søgsmål blevet præsenteret som en måde at fremme ligestilling af parterne i erstatningstvister. Ordføreren finder, at bibeholdelse eller indførelse af sådanne mekanismer bør fremmes, selv hvis de ikke gøres obligatoriske for medlemsstaterne, men han mener samtidig, at det er vigtigt at undgå visse praksisser som for eksempel at stille krav om, at ofrene udtrykkeligt skal fravælge et kollektivt søgsmål, eller at tillade advokatsalærer, der fastsættes i forhold til sagens udfald, eller erstatninger, der har karakter af straf.

ÆNDRINGSFORSLAG

Retsudvalget opfordrer Økonomi- og Valutaudvalget, som er korresponderende udvalg, til at tage hensyn til følgende ændringsforslag:

Ændringsforslag 1

Forslag til direktiv Betragtning 4

Kommissionens forslag

(4) Denne ret til erstatning efter EU-retten for tab forårsaget af overtrædelse af kartel- og monopolregler indebærer, at hver enkelt medlemsstat skal have procedureregler, der sikrer en reel udøvelse af denne ret. Behovet for effektive processuelle retsmidler følger også af retten til effektiv retsbeskyttelse, jf. artikel 47, stk. 1, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder⁵³ og artikel 19, stk. 1, andet afsnit, i traktaten om Den Europæiske Union.

⁵³ OJ C 326, 26.10.2012, p. 391.

Ændringsforslag

(4) Denne ret til erstatning efter EU-retten for tab forårsaget af overtrædelse af kartel- og monopolregler indebærer, at hver enkelt medlemsstat skal have procedureregler, der sikrer en reel udøvelse af denne ret. Behovet for effektive processuelle retsmidler følger også af retten til effektiv retsbeskyttelse, jf. artikel 47, stk. 1, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og artikel 19, stk. 1, andet afsnit, i traktaten om Den Europæiske Union, ***i henhold til hvilket medlemsstaterne tilvejebringer den nødvendige adgang til domstolsprøvelse for at sikre en effektiv retsbeskyttelse på de områder, der er omfattet af EU-retten. Procedurereglerne i henhold til den nationale lovgivning bør ikke alene leve op til principperne om effektivitet og ækvivalens, men bør også harmoniseres i det omfang, det er nødvendigt for at sikre retssikkerhed, lige konkurrencevilkår og minimumsstandarder i hele det indre marked.***

⁵³ OJ C 326, 26.10.2012, p. 391.

Or. en

Begrundelse

Det er vigtigt at understrege, at procedureregler fortsat er et afgørende element i den nationale lovgivning, men det er samtidig vigtigt, at de ikke alene er effektive (som påkrævet i henhold til effektivitetsprincippet, der er omhandlet i betragtning 10), men at de på specifikke

områder gøres mere ensartede på tværs af medlemsstaterne, når det er nødvendigt for at sikre og forbedre det indre markeds funktion.

Ændringsforslag 2

Forslag til direktiv Betragtning 4 a (ny)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

(4a) Mens medlemsstaterne bør tilskyndes til at bevare eller indføre kollektive søgsmålsordninger for at udvide sagsøgernes muligheder for at anlægge en erstatningssag for overtrædelse af konkurrencereglerne, vil der kræves visse grundlæggende regler på EU-niveau, så forbrugerne i alle medlemsstater kan benytte sig af sådanne ordninger med henblik på større ligestilling af parterne i tvisten. For at bevare forbrugernes valgfrihed og undgå misbrug, bør sådanne ordninger på EU-niveau være baseret på et tilvalgssystem, og de bør ikke tillade anvendelsen af advokatsalærer, der fastsættes i forhold til sagens udfald, eller muligheden for at give erstatning med karakter af straf.

Or. en

Begrundelse

Der findes kollektive søgsmålsprocedurer i 15 medlemsstater. Det er især ønskværdigt at få klarere regler vedrørende grænseoverskridende situationer, da der, som tingene forholder sig i øjeblikket, ofte bliver stillet komplekse krav til forbrugere og virksomheder, der er berørt af overtrædelser af konkurrencereglerne. Alle EU's borgere og virksomheder bør i princippet have adgang til kollektive søgsmål, hvorfor medlemsstaterne bør tilskyndes til at indføre denne mulighed, samtidig med at visse praksisser såsom anvendelsen af advokatsalærer, der fastsættes i forhold til sagens udfald, og erstatning med karakter af straf helst ikke bør indgå i kollektive søgsmålsordninger i EU.

Ændringsforslag 3

Forslag til direktiv Betragtning 7

Kommissionens forslag

(7) Virksomheder, der er etableret og er aktive i flere medlemsstater, er underlagt proceduremæssige regler, som i væsentlig grad indvirker på, i hvor høj grad de kan drages til ansvar for overtrædelser af konkurrencereglerne. Denne ulige håndhævelse af retten til erstatning i medfør af EU-retten kan medføre en konkurrencefordel for nogle virksomheder, der har overtrådt traktatens artikel 101 eller 102, og en hindring for udøvelsen af retten til etablering og levering af varer eller tjenesteydelser i de medlemsstater, hvor retten til erstatning håndhæves mere effektivt. **Som sådan kan** de forskellige ansvarsordninger, der er gældende i medlemsstaterne, få negative virkninger for både konkurrencen og et velfungerende indre marked.

Ændringsforslag

(7) Virksomheder, der er etableret og er aktive i flere medlemsstater, er underlagt proceduremæssige regler, som i væsentlig grad indvirker på, i hvor høj grad de kan drages til ansvar for overtrædelser af konkurrencereglerne. Denne ulige håndhævelse af retten til erstatning i medfør af EU-retten kan medføre en konkurrencefordel for nogle virksomheder, der har overtrådt traktatens artikel 101 eller 102, og en hindring for udøvelsen af retten til etablering og levering af varer eller tjenesteydelser i de medlemsstater, hvor retten til erstatning håndhæves mere effektivt. **Da** de forskellige ansvarsordninger, der er gældende i medlemsstaterne, **kan** få negative virkninger for både konkurrencen og et velfungerende indre marked, **er det derfor hensigtsmæssigt at basere direktivet på et dobbelt retsgrundlag i form af artikel 103 og 114 i TEUF.**

Or. en

Begrundelse

De argumenter, der fremføres i betragtningen, fører rent logisk til den konklusion, at der er behov for at basere direktivet på et dobbelt retsgrundlag i form af artikel 103 og 114 i TEUF, hvilket bør fremgå klart og tydeligt.

Ændringsforslag 4

Forslag til direktiv Betragtning 8

Kommissionens forslag

(8) Det er derfor nødvendigt at sikre mere lige konkurrencevilkår for virksomheder, der opererer på det indre marked, og at forbedre forbrugernes vilkår med hensyn til at udøve de rettigheder, de har i kraft af det indre marked. Det er også hensigtsmæssigt at øge retssikkerheden og mindske forskellene mellem medlemsstaterne med hensyn til de nationale regler om erstatningssøgsmål i forbindelse med overtrædelse af EU's konkurrenceregler og de nationale konkurrenceregler, når den anvendes parallelt med EU's konkurrenceregler. En tilnærmelse af disse regler vil også bidrage til at forhindre, at der opstår større forskelle mellem medlemsstaternes regler om erstatningssøgsmål i konkurrencesager.

Ændringsforslag

(8) Det er derfor nødvendigt, ***i betragtning af at overtrædelser af konkurrencereglerne i stor målestok ofte foregår på tværs af grænserne***, at sikre mere lige konkurrencevilkår for virksomheder, der opererer på det indre marked, og at forbedre forbrugernes vilkår med hensyn til at udøve de rettigheder, de har i kraft af det indre marked. Det er også hensigtsmæssigt at øge retssikkerheden og mindske forskellene mellem medlemsstaterne med hensyn til de nationale regler om erstatningssøgsmål i forbindelse med overtrædelse af EU's konkurrenceregler og de nationale konkurrenceregler, når den anvendes parallelt med EU's konkurrenceregler. En tilnærmelse af disse regler vil også bidrage til at forhindre, at der opstår større forskelle mellem medlemsstaternes regler om erstatningssøgsmål i konkurrencesager.

Or. en

Begrundelse

Storstilede overtrædelser af konkurrencereglerne vil typisk ikke være begrænset til én medlemsstat alene, men derimod have grænseoverskridende virkninger, der berører samhandelen mellem medlemsstaterne og derved også det indre markeds funktion.

Ændringsforslag 5

Forslag til direktiv Betragtning 11

Kommissionens forslag

(11) Dette direktiv bekræfter den gældende fællesskabsret om retten efter de EU-retlige regler til erstatning for skade forvoldt ved overtrædelse af EU's konkurrenceregler, navnlig om søgsmålsberettigelse og afgrænsningen af skaden, som det fremgår

Ændringsforslag

(11) Dette direktiv bekræfter den gældende fællesskabsret om retten efter de EU-retlige regler til erstatning for skade forvoldt ved overtrædelse af EU's konkurrenceregler, navnlig om søgsmålsberettigelse og afgrænsningen af skaden, som det fremgår

af Domstolens retspraksis, og foregriber ikke en eventuel yderligere udvikling heraf. Enhver, der har lidt skade som følge af en overtrædelse, kan kræve erstatning for det lidte tab (damnum emergens) og for den indtjening, han er gået glip af (tabt fortjeneste eller *lucrum cessans*) og betaling af renter fra det tidspunkt, skaden blev forvoldt, til erstatningen udbetales. Denne ret er anerkendt for enhver fysisk eller juridisk person - forbrugere, virksomheder og offentlige myndigheder - uanset, om der foreligger et direkte kontraktforhold med den virksomhed, der har begået overtrædelsen, og uanset, om en konkurrencemyndighed forinden har fastslået, at der er sket en overtrædelse.

Dette direktiv bør ikke forpligte medlemsstaterne til at indføre ordninger for kollektive søgsmål for håndhævelse af traktatens artikel 101 og 102.

af Domstolens retspraksis, og foregriber ikke en eventuel yderligere udvikling heraf. Enhver, der har lidt skade som følge af en overtrædelse, kan kræve erstatning for det lidte tab (damnum emergens) og for den indtjening, han er gået glip af (tabt fortjeneste eller *lucrum cessans*) og betaling af renter fra det tidspunkt, skaden blev forvoldt, til erstatningen udbetales. Denne ret er anerkendt for enhver fysisk eller juridisk person - forbrugere, virksomheder og offentlige myndigheder - uanset, om der foreligger et direkte kontraktforhold med den virksomhed, der har begået overtrædelsen, og uanset, om en konkurrencemyndighed forinden har fastslået, at der er sket en overtrædelse.

Or. en

Begrundelse

Det er ikke nødvendigt udtrykkeligt at udelukke, at der kan indføres forpligtelse til at indføre kollektive søgsmålsordninger.

Ændringsforslag 6

Forslag til direktiv Betragtning 15

Kommissionens forslag

(15) Kravet om proportionalitet bør også nøje vurderes, hvis fremlæggelsen risikerer at ødelægge en konkurrencemyndigheds undersøgelsesstrategi ved at afsløre, hvilke dokumenter der indgår i sagsakterne, eller have en negativ indflydelse på, hvordan virksomhederne samarbejder med konkurrencemyndigheden. Begæringen om fremlæggelse bør derfor ikke anses for rimelig, når den drejer sig om generel

Ændringsforslag

(15) Kravet om proportionalitet bør også nøje vurderes, hvis fremlæggelsen risikerer at ødelægge en konkurrencemyndigheds undersøgelsesstrategi ved at afsløre, hvilke dokumenter der indgår i sagsakterne, eller have en negativ indflydelse på, hvordan virksomhederne samarbejder med konkurrencemyndigheden. Begæringen om fremlæggelse bør derfor ikke anses for rimelig, når den drejer sig om generel

fremlæggelse af dokumenterne i en konkurrencemyndigheds sagsakter vedrørende en bestemt sag *eller af dokumenter forelagt af en part i forbindelse med en bestemt sag*. Så *omfattende begæringer om fremlæggelse* ville *heller ikke* være i overensstemmelse med den anmodende parts forpligtelse til at specificere kategorier af bevismateriale så præcist og snævert som muligt.

fremlæggelse af dokumenterne i en konkurrencemyndigheds sagsakter vedrørende en bestemt sag, *da dette ikke* ville være i overensstemmelse med den anmodende parts forpligtelse til at specificere kategorier af bevismateriale så præcist og snævert som muligt.

Der bør lægges særlig vægt på at forhindre enhver type af begæringer, der sigter mod "fishing expeditions".

Or. en

Begrundelse

Kræver ingen nærmere forklaring.

Ændringsforslag 7

Forslag til direktiv Betragtning 17

Kommissionens forslag

(17) Mens relevante beviser, der indeholder forretningshemmeligheder eller andre fortrolige oplysninger, i princippet bør være tilgængelige i erstatningssøgsmål, er der et behov for at yde en passende beskyttelse af disse fortrolige oplysninger. De nationale domstole bør derfor råde over en lang række foranstaltninger for at beskytte sådanne fortrolige oplysninger mod at blive fremlagt under sagen. Disse foranstaltninger kan omfatte muligheden for afholdelse af retsmøder for lukkede døre, begrænsning af den personkreds, der er berettiget til at se beviserne, og udpegelse af sagkyndige til at udarbejde sammendrag af oplysningerne i aggregeret eller på anden måde ikke-fortrolig form. Foranstaltninger til beskyttelse af forretningshemmeligheder og andre

Ændringsforslag

(17) Mens relevante beviser, der indeholder forretningshemmeligheder eller andre fortrolige oplysninger, i princippet bør være tilgængelige i erstatningssøgsmål, er der et behov for at yde en passende beskyttelse af disse fortrolige oplysninger. De nationale domstole bør derfor råde over en lang række foranstaltninger for at beskytte sådanne fortrolige oplysninger mod at blive fremlagt under sagen. Disse foranstaltninger kan omfatte muligheden for *sletning af følsomme oplysninger i et dokument*, afholdelse af retsmøder for lukkede døre, begrænsning af den personkreds, der er berettiget til at se beviserne, og udpegelse af sagkyndige til at udarbejde sammendrag af oplysningerne i aggregeret eller på anden måde ikke-fortrolig form. Foranstaltninger til

fortrolige oplysninger bør ikke *i praksis* forhindre, at erstatningskrav kan gøres gældende.

beskyttelse af forretningshemmeligheder og andre fortrolige oplysninger bør *imidlertid* ikke forhindre, at erstatningskrav kan gøres gældende.

Or. en

Begrundelse

Såfremt dokumenter indeholder følsomme oplysninger, såsom oplysninger om tredjeparter, der ikke er relevante for proceduren, kan de slettes. Om nødvendigt kan retssager afholdes for lukkede døre for at beskytte særligt følsomme oplysninger.

Ændringsforslag 8

Forslag til direktiv Artikel 2 – stk. 3

Kommissionens forslag

3. Medlemsstaterne sikrer, at skadelidte reelt kan gøre deres erstatningskrav gældende.

Ændringsforslag

3. Medlemsstaterne sikrer, at skadelidte reelt kan gøre deres erstatningskrav gældende, **og gør kollektive søgsmålsordninger tilgængelige for private erstatningskrav for overtrædelser af konkurrencereglerne. Sådanne kollektive søgsmålsordninger skal være baseret på tilvalgsprincippet og må ikke indeholde muligheden for at anvende advokatsalærer, der fastsættes i forhold til sagens udfald, eller muligheden for at idømme erstatning med karakter af straf.**

Or. en

Begrundelse

Der findes allerede forskellige former for kollektive søgsmål i 15 medlemsstater, og direktivet bør tilskynde andre medlemsstater til at indføre sådanne mekanismer. Det er dog vigtigt, at man undgår at skabe et marked for misbrug af kollektive søgsmål ved hjælp af f.eks. fravalgsprincippet, advokatsalærer, der fastsættes i forhold til sagens udfald, og erstatning med karakter af straf.

Ændringsforslag 9

Forslag til direktiv Artikel 4 – stk. 1 – nr. 17 a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

17a) "kollektivt søgsmål med påstand om pålæg eller forbud": en proceduremulighed for, at mindst to fysiske eller juridiske personer eller et repræsentativt organ med berettigelse hertil kollektivt kan nedlægge påstand om ophør af retsstridig adfærd, og "kollektive erstatningsøgsmål": en proceduremulighed for, at mindst to fysiske eller juridiske personer eller et repræsentativt organ med berettigelse hertil kollektivt kan fremsætte erstatningskrav for skade forvoldt af en overtrædelse

Or. en

Begrundelse

Artikel 2, stk. 3, som ændret, omhandler "kollektive søgsmål", og det er derfor nødvendigt at definere begrebet.

Ændringsforslag 10

Forslag til direktiv Artikel 4 – stk. 1 – nr. 17 b (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

17b) "advokatsalær, der fastsættes i forhold til sagens udfald": et advokatsalær for leverede tjenester, hvor salæret kun skal betales, hvis sagens udfald er gunstigt for klienten, og hvor advokaten er berettiget til et "successtillæg" til det almindelige salær baseret på timebetaling, såfremt sagen vindes.

Begrundelse

Artikel 2, stk. 3, som ændret, omhandler "advokatsalær, der fastsættes i forhold til sagens udfald", og det er derfor nødvendigt at definere begrebet.

Ændringsforslag 11

Forslag til direktiv

Artikel 4 – stk. 1 – nr. 17 c (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

***17c) "erstatning med karakter af straf":
erstatning, der ikke er begrænset til
kompensation for faktisk forvoldt skade,
og som følgelig består af en sanktion, der
pålægges sagsøgte.***

Begrundelse

Artikel 2, stk. 3, som ændret, omhandler "erstatning med karakter af straf", og det er derfor nødvendigt at definere begrebet.

Ændringsforslag 12

Forslag til direktiv

Artikel 4 – stk. 1 – nr. 17 d (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

***17d) "tilvalgsprincippet": princip om, at
det kun er de fysiske eller juridiske
personer, der aktivt vælger det, som bliver
en del af den repræsentative gruppe, der
fører et kollektivt erstatningssøgsmål, og
er bundet af sagens udfald, mens alle
andre fysiske personer, som måtte have
lidt skade på grund af overtrædelsen,
fortsat er frit stillede til individuelt at søge
erstatning.***

Begrundelse

Artikel 2, stk. 3, som ændret, omhandler "tilvalgsprincippet", og det er derfor nødvendigt at definere begrebet.

Ændringsforslag 13

Forslag til direktiv

Artikel 5 – stk. 3 – litra b

Kommissionens forslag

b) omfanget af fremlæggelsen af beviserne og omkostningerne derved, navnlig for eventuelle berørte tredjemænd

Ændringsforslag

b) omfanget af fremlæggelsen af beviserne og omkostningerne derved, navnlig for eventuelle berørte tredjemænd **samt med henblik på at undgå "fishing expeditions"**

Begrundelse

Fremlæggelsen af beviser bør altid stå i forhold til hensigten, og det bør sikres, at "fishing expeditions" virkelig undgås.

Ændringsforslag 14

Forslag til direktiv

Artikel 5 – stk. 6

Kommissionens forslag

6. Medlemsstaterne sikrer, at der, for så vidt som deres domstole har beføjelser til at pålægge fremlæggelse af beviser uden at høre den person, der skal fremlægge dem, ikke kan ikendes sanktioner, hvis pålægget ikke efterkommes, medmindre den, som pålægget er rettet til, **er blevet** hørt af domstolen.

Ændringsforslag

6. Medlemsstaterne sikrer, at der, for så vidt som deres domstole har beføjelser til at pålægge fremlæggelse af beviser uden at høre den person, der skal fremlægge dem, ikke kan ikendes sanktioner, hvis pålægget ikke efterkommes, medmindre den, som pålægget er rettet til, **har fået mulighed for at blive** hørt af domstolen.

Begrundelse

Mens respekt for retfærdig procedure kræver, at enhver, der trues med sanktioner, får mulighed for at blive hørt, bør det ikke være muligt både at undgå fremlæggelse af beviser og sanktioner for, ved undgåelse, ikke at efterleve en retskendelse.

Ændringsforslag 15

Forslag til direktiv Artikel 5 – stk. 7

Kommissionens forslag

7. Beviser omfatter alle former for bevis, der kan føres for den nationale domstol, som sagen er indbragt for, navnlig dokumenter og alle andre genstande, der indeholder oplysninger, uanset på hvilket medium oplysningerne er lagret.

Ændringsforslag

7. Beviser omfatter alle former for bevis, der kan føres for den nationale domstol, som sagen er indbragt for, navnlig dokumenter, **herunder om nødvendigt dokumenter vedrørende bødenedsættelsesprocedurer og forlig**, og alle andre genstande, der indeholder oplysninger, uanset på hvilket medium oplysningerne er lagret.

Or. en

Begrundelse

Direktivet bør ikke udelukke nogen dokumenttyper som sådan fra at blive fremlagt.

Ændringsforslag 16

Forslag til direktiv Artikel 5 – stk. 7 a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

7a. Medlemsstaterne sikrer, at potentielle sagsøgere med henblik på at lette forligsforhandlingerne har mulighed for at skaffe bevismateriale for skadens eller tabets omfang fra konkurrencemyndigheden og sagsøgte uden at være forpligtet til at tage retslige skridt.

Begrundelse

Direktivet sigter mod at tilskynde til mindelig tvistbilæggelse. På grund af manglende balance for så vidt angår adgang til oplysninger er sagsøgeren ofte ude af stand til at kvantificere omfanget af den forvoldte skade eller det lidte tab, hvilket gør det vanskeligere at opnå indgåelse af forlig. Der er derfor behov for, at de nationale myndigheder, Kommissionen eller de påståede overtrædere i den forretlige fase fremlægger oplysninger, således at sagsøgerne i hvert fald kan gøre sig en nogenlunde idé om skaden eller tabet uden at skulle gå rettens vej.

Ændringsforslag 17**Forslag til direktiv
Artikel 10 – stk. 3***Kommissionens forslag*

3. Medlemsstaterne sikrer, at forældelsesfristen først begynder at løbe fra den dato, hvor **en fortsat eller gentagen overtrædelse** ophører.

Ændringsforslag

3. Medlemsstaterne sikrer, at forældelsesfristen først begynder at løbe fra den dato, hvor **overtrædelsen** ophører.

Begrundelse

Denne bestemmelse bør gælde for alle overtrædelser, idet det ikke er hensigtsmæssigt, at en forældelsesfrist begynder at løbe, inden overtrædelsen er blevet bragt til ophør.

Ændringsforslag 18**Forslag til direktiv
Artikel 10 – stk. 5***Kommissionens forslag*

5. Medlemsstaterne sikrer, at forældelsesfristen suspenderes, hvis en konkurrencemyndighed tager skridt til at undersøge eller forfølge den overtrædelse, som erstatningssøgsmålet vedrører. Suspensionen ophører tidligst **ét** år, efter at **afgørelsen om** overtrædelse er blevet

Ændringsforslag

5. Medlemsstaterne sikrer, at forældelsesfristen suspenderes, hvis en konkurrencemyndighed tager skridt til at undersøge eller forfølge den overtrædelse, som erstatningssøgsmålet vedrører. Suspensionen ophører tidligst **to** år, efter at **den** afgørelse, **som afslutter proceduren**

endelig, *eller sagen på anden måde er afsluttet.*

vedrørende overtrædelsen eller den påståede overtrædelse, er blevet endelig.

Or. en

Begrundelse

Forældelsesfristen bør være lang nok til at give mulighed for egentlig adgang til domstolsprøvelse.

Ændringsforslag 19

Forslag til direktiv Artikel 17 – stk. 1

Kommissionens forslag

1. Medlemsstaterne sikrer, at forældelsesfristen for at indbringe et erstatningssøgsmål suspenderes, mens den mindelige tvistbilæggelse pågår. Suspensionen af forældelsesfristen gælder kun for de parter, der er eller har været involveret i mindelig tvistbilæggelse.

Ændringsforslag

1. Medlemsstaterne sikrer, at forældelsesfristen for at indbringe et erstatningssøgsmål suspenderes, mens den mindelige tvistbilæggelse pågår, ***når parterne frivilligt forsøger at bilægge deres tvist ved mindelig tvistbilæggelse.*** Suspensionen af forældelsesfristen gælder kun for de parter, der er eller har været involveret i mindelig tvistbilæggelse.

Or. en

Begrundelse

Det er vigtigt at understrege, at det bør være frivilligt at indgå forlig.

Ændringsforslag 20

Forslag til direktiv Artikel 17 – stk. 2

Kommissionens forslag

2. Medlemsstaterne sikrer, at nationale domstole, for hvilke der er indbragt et erstatningssøgsmål, kan udsætte sagen, hvis parterne i sagen deltager i mindelig tvistbilæggelse vedrørende det krav, det

Ændringsforslag

2. Medlemsstaterne sikrer, at nationale domstole, for hvilke der er indbragt et erstatningssøgsmål, kan udsætte sagen, hvis parterne i sagen ***frivilligt*** deltager i mindelig tvistbilæggelse vedrørende det

pågældende erstatningssøgsmål vedrører.

krav, det pågældende erstatningssøgsmål vedrører.

Or. en

Begrundelse

Det er vigtigt at understrege, at det bør være frivilligt at indgå forlig.

Ændringsforslag 21

**Forslag til direktiv
Artikel 17 a (ny)**

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

Artikel 17a

*Fremlæggelse af beviser inden for
rammerne af mindelig tvistbilæggelse*

1. Medlemsstaterne sikrer, at parterne i en mindelig tvistbilæggelse har adgang til de nationale domstole med henblik på at kunne udøve deres rettigheder som fastsat i artikel 5, uanset om der verserer en erstatningssag mellem parterne for en national domstol.

2. Den i artikel 6 fastsatte frist for fremlæggelse af beviser er gældende for de i stk. 1 omhandlede sager.

Or. en

Begrundelse

Sagsøgernes stilling styrkes i forbindelse med mindelig tvistbilæggelse, hvis de har adgang til de relevante beviser. Såfremt der kan skabes større balance mellem sagsøgere og sagsøgte for så vidt angår adgang til oplysninger, kan man forvente en mere retfærdig tvistbilæggelse.

Ændringsforslag 22

**Forslag til direktiv
Artikel 18 – stk. -3 (nyt)**

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

-3. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale domstole efter anmodning enten fra én af parterne eller på eget initiativ helt eller delvist kan anvende vilkårene for et retfærdigt forlig angående samme overtrædelse, på den tvist, der verserer for den.

Or. en

Begrundelse

En sådan mulighed vil lette erstatningssøgsmål i tilfælde af delvise tvistbilæggelser, hvilket vil spare tid og bekostelige procedurer.